

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผล
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80
2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มโรงเรียนปงไผ่-น้ำจั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าไร่วิทยา โรงเรียนบ้านดงกระพุงหนองนาแซง โรงเรียนบ้านคำบอน โรงเรียนปงไผ่ราษฎร์สามัคคี โรงเรียนบ้านท่าเชียงเครือ และโรงเรียนบ้านเหล่าคาม โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน รวม 6 ห้องเรียน ซึ่งทุกโรงเรียนมีนักเรียนที่มีพัฒนาการที่ใกล้เคียงกันเรียนอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน รวมนักเรียนทั้งหมด 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเหล่าคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 16 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มซึ่งเด็กในแต่ละโรงเรียนมีพัฒนาการที่ใกล้เคียงกัน

และผู้วิจัยเองเป็นครูประจำชั้นที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเฝ้าสังเกต
พฤติกรรมรวมทั้งพัฒนาการเด็กไว้เป็นอย่างดี

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอน
แบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอน
แบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.2.2 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.2.3 ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้วิจัยตามแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอน
แบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เนื้อหาที่ใช้จำนวน 6 โครงการ โครงการละ 1 สัปดาห์ ๑
ละ 5 วัน ใช้จัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 น้ำ มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- คุณลักษณะของน้ำ
- แหล่งกำเนิดของน้ำ
- ความสำคัญของน้ำที่มีต่อมนุษย์ พืช และสัตว์
- ประโยชน์และโทษของน้ำ
- การอนุรักษ์และรักษาน้ำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ผักสดสะอาด มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- ชื่อและลักษณะของผัก
- อาหารที่ทำจากผัก
- การปลูกและดูแลผัก
- ประโยชน์ของผัก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ผลไม้ที่หนูชอบ มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- ชื่อและลักษณะของผลไม้
- ผลไม้ในท้องถิ่น
- ประโยชน์และโทษของผลไม้
- การแปรรูปผลไม้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โลกสวยด้วยมือเรา

- ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
- ประโยชน์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สิ่งแวดล้อมเป็นพิษได้แก่อะไรบ้าง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ฤดูหนาว มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- สภาพอากาศในฤดูหนาว
- วิธีรักษาสุขภาพในฤดูหนาว
- เวลากลางวันและกลางคืน
- สิ่งที่เกิดขึ้นในเวลากลางวันและกลางคืน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

- ตัวเลขและจำนวน
- รูปทรงเรขาคณิต
- การวัดสิ่งต่าง ๆ
- เครื่องหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ระยะเวลาที่ใช้ทำการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที รวม 20 ชั่วโมง ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1.1 แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการ ร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

1.2 แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ แบบประเมินข้อคำถามที่เป็นรูปภาพ จำนวน 15 ข้อ และแบบประเมินที่เป็นภาคปฏิบัติ จำนวน 15 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจมีทั้งหมด 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการประเมินก่อนเรียนด้วยแบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่เป็นรูปภาพ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และที่เป็นภาคปฏิบัติ จำนวน 15 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการประเมินและบันทึกผลลงในแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 6 โครงการ โครงการละ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาทีรวม 20 ชั่วโมง ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยแต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็ก หรือยืดหยุ่นตามเวลาตามเนื้อหา

3. เมื่อดำเนินการทดลองตามโครงการแต่ละโครงการเสร็จสิ้นทำการทดสอบระหว่างเรียนโดยใช้แบบทดสอบระหว่างเรียนวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 ชุด ชุดละ 6 ข้อ รวม 36 ข้อ

4. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 20 ชั่วโมง ครบทุกโครงการแล้วทำการประเมินหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่เป็นรูปภาพ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และแบบประเมินภาคปฏิบัติ จำนวน 15 ข้อ รวม 30 ข้อ เป็นแบบประเมินชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลองเป็นเวลา 1 สัปดาห์

5. นำข้อมูลที่ได้จากการวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย มาตรวจให้คะแนนและนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

6. ให้เด็กตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมครบทุกโครงการโดยผู้วิจัยเป็นผู้อ่านให้เด็กฟัง ผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

1.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสรุปข้อมูลจากการสังเกตสัมภาษณ์นักเรียน ขณะร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้รวมทั้งพิจารณาผลงานของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละกิจกรรม

สรุปผล

1. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.42/81.25 ตามเกณฑ์ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

จากผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 81.42/81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์ผ่านการลงมือกระทำอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เด็กได้ศึกษาในเรื่องที่ตนเองสนใจ เลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอน มีการวางแผนทำกิจกรรม กำหนดแนวทางการเรียน เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติเพื่อให้สามารถคิดเป็นทำได้ โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้คิด ครูเป็นผู้จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือและเป็นผู้ร่วมงาน สนับสนุนการเรียนรู้ขณะที่เด็กอยู่ในระหว่างการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จตามที่วางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ Erikson (1975, p. 55) กล่าวว่า เด็กมีความสามารถในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และชอบทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนให้ความร่วมมือและรู้จักวางแผนร่วมกับผู้อื่น ซึ่งแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง ในการเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นถ้าเด็กได้รับอิสระในการคิดทำกิจกรรม มีผู้ใหญ่คอยตอบปัญหาหรือตอบสนองต่อความสนใจของเขาจะเป็นการให้เด็ก

เกิดความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นในการทำกิจกรรม สอดคล้องกับ Wood, Bruner & Ross (1976, p. 98) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) หมายถึง บทบาทระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ที่ให้การช่วยเหลือด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาที่เผชิญอยู่ในขณะนั้นด้วยตนเอง

2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

จากการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์ผ่านการลงมือกระทำอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เด็กได้ศึกษาในเรื่องที่ตนเองสนใจ เลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอน มีการวางแผนทำกิจกรรม กำหนดแนวทางการเรียน เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติเพื่อให้สามารถคิดเป็นทำได้ โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้คิด ครูเป็นผู้จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือและเป็นผู้ร่วมงาน สนับสนุนการเรียนรู้ขณะที่เด็กอยู่ในระหว่างการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จตามที่วางแผนไว้ สอดคล้องกับ นันทน์ภัส รัตนพันธ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ โดยรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ญาณี ไชยวงศา (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ญัฐพร วัฒนาโกศย์ (2555, บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเสริมต่อการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อลดช่องว่าง รอยต่อพัฒนาการ (ZPD) และความคิดรวบยอดของเด็กปฐมวัย พบว่า มีความคิดรวบยอด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 21.70 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 29.20 โดยคะแนน ความคิดรวบยอดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเทียบกับเกณฑ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับมาก เพราะว่าการจัดประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีหลักการให้เด็กแสดงความสามารถทางการแสดงออก ให้ผู้อื่นได้รับรู้ และใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดผลงานที่สมบูรณ์ เป็นที่พอใจ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมและความรับผิดชอบนั้น ๆ ด้วยใจรักมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพอใจเมื่องานประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วลัยภรณ์ วชิรเชื่อนพันธ์ (2558, หน้า 21) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติทางบวก ของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติโดยมีผลจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อุดม สว่างวงศ์ (2548, หน้า 52) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรักชอบ ในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ความพึงพอใจก่อให้เกิด ความร่วมมือ ร่วมใจ ความเข้าใจอันดีต่อกัน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้การ ดำเนินงานประสบความสำเร็จความรู้สึกนี้จะช่วยจูงใจให้เกิดความรักในงาน โดยเฉพาะ เมื่อคุณค่านั้นได้มีส่วนร่วมในนโยบายวัตถุประสงค์ ในส่วนร่วมในนโยบาย วัตถุประสงค์ ของการทำงานขององค์การ ซึ่งทำให้รู้สึกมีความภาคภูมิใจมีความกระตือรือร้น รู้สึกมั่นคง และมีความมุ่งมั่นที่จะอุทิศตนและทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่แล้วงานทุกอย่างจะ

ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สำหรับ ฌักทรี โปธิร์ตัน (2550, หน้า 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในทางบวก และจะแสดงออกมาในรูป ชอบมาก-ชอบน้อย หรือไม่ชอบสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น ซึ่งแสดงว่าพอใจหรือมากหรือพอใจน้อยเพราะสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้นสามารถลดความเครียดลงจนก่อให้เกิดความสุขกายสบายใจขึ้น และความพึงพอใจอาจเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ลักษณะส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ตลอดจนจรรยาบรรณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ชูติมา อุปพงษ์ (2556, หน้า 60) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับการตอบสนองต่อสิ่งใดหรือเรื่องใดหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงออกโดยเชิงประเมินค่าทั้งทางบวกและทางลบ เช่น พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ถือเป็นการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือทำและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อให้ไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ ครูมีบทบาทในการกระตุ้นคอยชี้แนะ อำนวยความสะดวกให้แก่เด็กในการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนรู้นำไปใช้ควรศึกษาทำความเข้าใจ ครูต้องมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่สนใจ
2. คำถามที่ครูใช้ควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้เกิดความสงสัยและเป็นคำถามที่ต้องให้เด็กแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ถ้าเด็กได้รับคำถามให้เกิดความสงสัยจะช่วยให้เด็กมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้มากขึ้น
3. ครูควรจัดเตรียมแหล่งข้อมูลที่หลากหลายให้เด็กได้เรียนรู้เฉพาะเด็กจะได้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มากขึ้น แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หรือการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เป็นต้น
4. ครูควรสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการร่วมกับแนวคิดในการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ของเด็ก เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่เด็กได้รับจากการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านต่าง ๆ ในลักษณะของการบูรณาการ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลของการพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยการสอนแบบโครงการร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ กับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร